

Puskás Híradó

a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület kiadványa

megjelenik félévenként

V. évfolyam 2. szám

2007. november

HÍRADÓK NAPJA 2007

Szeptember 17-e, Puskás Tivadar születésnapja, a Híradók Napja. Ez évben 15-ik alkalommal került sor ünnepségekre. Ezen a napon a Magyar Köztársaság elnöke zászlószalagot adományozott a MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezrednek, melyet ezen a napon kötöttek fel az alakulat csapatszáljára Székesfehérvárott, nyilvános ünnepség keretében. Az ünnepségen dr. Vadai Ágnes, a Honvédelmi Minisztérium államtitkára mondott beszédet, amelyben hangsúlyozta: „a sokrétű feladat végrehajtására létrejött alakulat bizonyította, képes sikerrel teljesíteni kötelezettségeit, itthon és a missziókban egyaránt”.

A délután megtartott állománygyűlésen számos elismerés került átadásra. Az ünnepség záróakkordjaként dr. Lindner Miklós nyugállományú altábornagy, a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület elnöke idézte fel Puskás Tivadar, a híradás atyjának munkásságát.

Délután a Bikini együttes koncertje tette teljessé az ezred szép őszi napját.

Budapesten a MH Támogató Dandár tartott ünnepi állománygyűlést, melyen a HVKF levelének

felolvasása után megemlékeztek Puskás Tivadar életéről és tevékenységéről. Az ünnepség után felavatták és felszentelték, új helyén, méltó környezetben, a Zách utcai laktanyában, Puskás Tivadar mellszobrát. A szobornál koszorút helyezett el HVKF, MH TD parancsnoka, illetve a Puskás Tivadar Távközlési Technikum és a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület képviselői.

Puskás Tivadar szobra
„új helyén”

Délután a hagyományoknak megfelelően, a Nemzeti Sírkertben került sor Puskás Tivadar síremlékének megkoszorúzására számos, a tiszteletét leróni érkezett szakember, a Puskás Tivadar Távközlési Technikum első évfolyamos diákjai, valamint tanáraik jelenlétében. A sírnál koszorút helyezett el Budapest Helyőrségparancsnoka. Elhelyezték még a megemlékezés koszorúit a Puskás Tivadar Távközlési Technikum, a Hírközlési Múzeum Alapítvány és a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület képviselői. A megjelentek lerótták

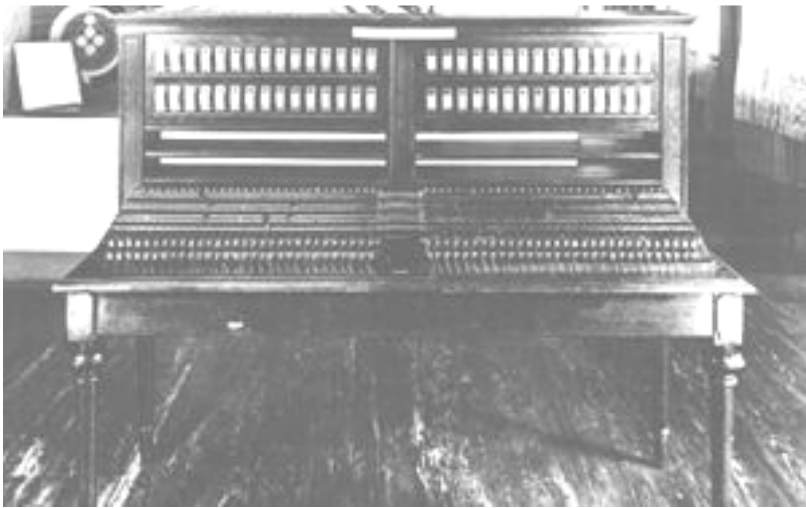
tiszteletüket Puskás Ferenc, a tudós feltaláló öccse sírjánál is.

Felker Lajos nyá. ezds.

KIÁLLÍTÁS A MAGYAR SZABADALMI HIVATALBAN

Puskás Tivadar (1844.07.17 – 1893.03.16) születésnapjára kiállítás nyílt az MSZH földszinti nagytermében „Puskás Tivadar és a Telefonhírmondó (A beszélő újságtól a rádióig)” címmel. A kiállítást, amely 2007. szeptember 20-tól október 3-ig tartott nyitva dr. Bendzsel Miklós az MSZH elnöke nyitotta meg és Egervári László a

Hírközlési Múzeum Alapítvány ügyvezető igazgatója mondott üdvözlőbeszédet. A beszédekben az előadók méltatták Puskás Tivadart, a feltalálót illetve az akkoriban születő híradástechnika kiváló szakemberét, úttörőjét.

Egykori telefonközpont

Számos tablón mutatták be Puskás életét, illetve tevékenységét.

Az egyik Puskás életútját mutatja be, amelynek fontos állomásai a pesti Műegyetem, az Edison Labor, majd a telefonközpont és a telefonhírmondó.

A sok szabadalmi és egyéb dokumentumok, hang-és filmfelvételek mellett több egykorú tárgyi emlék is látható volt. Telefonközpont, I. Ferenc József aranyozott fejhallgatója, a postai légvezetékek szigetelő porcelánja, de még a közelmúltat idéző vezetékes rádió hangszórója is, amely a telefonhírmondót idézte. A kiállítás létrehozásában az ott látható dokumentumok alapján részt vett a Puskás Tivadar Távközlési Technikum, illetve dr. Horváth László igazgató.

Amaczi Viktor nyá. mk. alez.

ISONZÓRA EMLÉKEZTÜNK

A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület szervezésében, Szlovéniában emlékező látogatást tettünk. Megemlékeztünk az első világháborúban az

felkerestük Nova-Gorica és a St. Michele körzetében található háborús hadszíntéren az akkor létrehozott állásokat, építményeket, melyek napjainkban is érintetlenül vannak hagyva emlékeztetve az itt harcoló katonák szenvedéseire. Megcsodáltuk az olasz állam által létesített emlékparkot és múzeumot. Megkoszorúztuk a Magyar Királyi 4. gyalog ezred emlékére felállított emlékművet és itt is mint másutt a himnusz hangjaival emlékeztünk elődeinkre. Ezután meglátogattuk a magyar osztrák temetőt ahol több ezer magyar és osztrák katona nyugszik. Felemelő érzés töltött el bennünket az a gondosan ápolt katona sírok látványa melyért dicséret illeti meg azokat az államokat köztük hazánkat is, hogy katonáink nincsenek elfeledve. A temetőben és más emlékhelyeken láttuk a koszorúk alapján, hogy sok társadalmi szervezet látogatja e helyeket.

Tisztelgés a Magyar Hősök előtt

olasz fronton elesett magyar katonákról. Kobaridban megtekintettük az ott berendezett múzeumot, ahol részünkre magyarul levetítették a háború történetét, lefolyását eredeti filmek felhasználásával. Majd a Boveci emlékhelyen megkoszorúztuk az ott felállított emlékművet és a himnusz eléneklésével tisztelegünk az elesett hősök emlékére. A látogatás során csodálatos élményt nyújtott az Alpokon átvezető út a természet minden szépségével. A második napon

A harmadik napon csodálatos élményt nyújtott a világörökség részét képező Postojnai cseppkőbarlang látványa. Hazafele tartva felkerestük és megkoszorúztuk Novazale temetőben felállított emlékhelyet, amit a Szlovénia függetlenségért életüket áldozó hazafiak emlékére állítottak. Ezután meglátogattuk Slov-Konjicei történelmi borvidéket, ahol meghallgattuk a borvidék gazdálkodási kultúrájáról elmondottakat, majd elfogyasztottuk a szlovén étel specialitással készült ebédet.

Látogatásunk sikerét értékelve szólni kell a Szlovéniai Veterán Harci Szövetségről, mely szervezet utunk és céljaink megvalósításába nagy segítséget nyújtott. Köszönet Ludvig Jonas nyá. híradó ezredes úrnak, a Muraszombati régió elnökének, akinek jóindulatát utunkon mindig éreztük, mert szervező tevékenységével folyamatosan biztosította a szükséges feltételeket, hogy felejthetetlen élményekkel térhessünk haza. Köszönet minden szlovén barátunknak, a postojnai kollégium vezetőjének a kirándulás szervezőinek. Köszönet Dr. Horváth László a Puskás Tivadar Távközlési Technikum igazgatójának az egyesületünknek nyújtott mindennemű segítségéért, valamint azért, hogy velünk együtt részt vett e számunkra gyönyörű kiránduláson segítve bennünket a helyszín kiválasztásában, ellátva bennünket sok jó tanáccsal és információval.

Tisztelgés a Szlovén Hősök előtt

Havasi János nyá. ezds.

KATONAI VONATKOZÁSOK A LJUBJANAI MODERN TÖRTÉNETI MÚZEUMBAN

A múzeumi kiállítás valóságos neve: Szlovének a huszadik században. Nomen est omen, a huszadik század a többi európai néphez hasonlóan a szlovének számára is háborúkat, fegyveres konfliktusokat jelentett. Ezen idő alatt többször megváltozott az állami hovatartozás, az államszervezeti rend, lezajlott két világháború, bekövetkezett a tudományos technikai forradalom és győzedelmesen befejeződött a század utolsó évtizedében az ország függetlenségéért vívott harc. A katonai szemmel vizsgálódó látogató így számos érdekességet

láthatott.

A „B terem” az első világháború nevet viseli, amelynek befejeződése fordulópontot jelentett a szlovén nép életében. Az első részben egy század eleji vasútállomás kávézójában találjuk magunkat, ahol a régi időket Ferenc József portréja mutatja. A háború közvetlen közelségét az jelzi, hogy egy a fogason lógó az akkori szokásnak megfelelően fakerettel ellátott szlovén nyelvű napilap szalagcíme „Két támadás Ferenc Ferdinánd ellen”. Mint ismeretes először egy zsákba varrt bombát dobtak nyitott kocsijába, amit ő hátra hajított gondolván, hogy valami kérvény. Ezután lőtt rá a merénylő.

Egy csapóajtón átjutva a látogató a háború közepébe csöppen. Az egyik oldalon egy föld alá épített fedezéket alakítottak ki a katonák pihenőhelyével együtt. A berendezett fedezékben számos egykorú fegyver, felszerelési- illetve más közhasználatú tárgy látható. A számos ismert a Monarchiára jellemző fegyver mellett a magyar látogató örömmel azonosíthat egy Frommer-Stop pisztolyt is közvetlen egy kétcsövű olasz Revelli géppisztoly alatt. Ritkaság számba jöhet még a fából készült pisztolytáskás német Parabellum, amelyhez hasonló kivitelben volt egy Mauser típus is.

A másik oldalon egy éjszakai harcot mutatnak be. A hangeffektusok jól adják vissza a puskalövések, géppuskasorozatok tüzérségi eszközök, illetve a

Schwarzlose géppuska tüzelőállásban

becsapódások hangját. A néző hátulról láthat egy géppuska tüzelőállást, ahol egy háromlábú állványról egy Schwarzlose-géppuska „tüzel”. A felső szinten a hátsó részét láthatjuk. Javítóműhelyek az Isonzó-front számára a szökési esetek problémái, a hátsó rész politikai élete, valamint az egyszerű polgár mindennapi élete jól tükröződik a kiállított tárgyak által. A két szint jól elkülöníti egymástól az első világháborús front, illetve hátsó részét. Az első világháborús rész tulajdonképpen a szomszédos teremben fejeződik be a Monarchia felbomlása dokumentumainak bemutatásával és egy végtelennek tűnő katonatemető sírjai nagyméretű fényképével.

Az „E jelű” teremrész szintén sok érdekességet tartogat de már a második világháborúra vonatkozóan. A kiállítás úgy mutatja be azokat a vérvizataros esztendőket, hogy a látogató lelkileg és érzelmileg szinte az események hatása alá kerül. Mint az ismeretes 1941. április 6-án indult meg a támadás a Jugoszláv királyság ellen, amelynek Szlovénia is része volt. A megszállás 1945. május 15-én szűnt meg egy héttel később, minthogy Németország kapitulált. Az egyik teremrész mind a négy falán mintegy 1500 fekete-fehér és színes kép jelenik meg nagyítva és kivetítve. A képek Szlovénia különböző tájain készültek harccselekményeket és más háborús történéseket bemutató különös tekintettel a partizán mozgalomra. A tematikusan vetített képeket hang- és fényjelenségek kísérik. Az összeállítás magáért beszél, semmilyen magyarázó szöveg nincs. Az E terem másik részében ugyanezen időszak tárgyi emlékeit mutatják be 17 vitrinben. A vitrinek hátfalai egykorú plakátokkal és újságokkal vannak kiegészítve, de található német és olasz nyelvű hivatali épületeket, katonai parancsnokságokat jelző tábla is. A tárlat bemutatja az ott harcoló csapatok

egyenruháit, fegyvereit és különböző más tárgyait. Megtalálható a nagy sorozatban gyártott jól ismert német Schmeisser géppisztoly, de látható a hasonlóan híres szovjet PPS-41, csigatáras és ívtáras változatban is, ez utóbbiakat a partizánokhoz juttatták el. Külön érdekességnek tekinthetők a partizánok által házilag előállított eszközök.

Az „I terem” a Független Szlovénia nevet kapta és ez nyilvánvalóvá teszi, hogy a függetlenné válás harcai válnak szemléletessé. A szlovének még nagyon jól emlékeznek 1991 sorsdöntő eseményeire, amikor Szlovénia függetlenné vált győzedelmesen megvívta harcát, mind katonai, mind polgári téren. A terem egyik oldala a tíz napos háborút mutatja be. A „harckocsi háborút” egy lejtős menetben haladó harckocsioszlop nagyméretű fényképe szemlélteti, míg a levegőből jött fenyegetést a mennyezetről alálógó lelőtt Gazelle helikopter roncsai. A másik oldalon a polgári események dokumentumait láthatjuk; az új ideológia megjelenését a pártok zászlobontását, az első választást, a népszavazást és a függetlenség kikiáltását. A harci eseményeket egy felállított monitoron lehet szemlélni. A teremben láthatók még a függetlenné vált ország hadseregének rend- és vámőrségének egyenruhái.

Lelőtt Gazelle helikopter roncsai

Egy külön rész szemlélteti a Jugoszláv Néphadsereg egykori ott fegyvereit, felszereléseit és egyenruháit. A fegyverek egy része jól ismert, mert az egykori Varsói Szerződésben is rendszeresítve voltak. Ilyen például az AK típusú gépkarabély több változata, illetve az AK bázison tervezett golyószóró. A fegyverek között több jugoszláv gyártmányú fegyver is előfordult, ami az egykori fejlett hadiipari termelést bizonyította.

AV

50 ÉVE ALAKULT MEG AZ EGYESÍTETT FEGYVERNEMI TISZTI ISKOLA (BUDAPEST, ÜLLŐI ÚT 133-135.)

Az 1956-os forradalom után az összes tiszti iskolát egy iskolába vonták össze, a repülőbiztonsági képzés szünetelt. Az iskolát később kibővítették a határőr és karhatalmi tisztképzéssel. Az ETI - az alapító okirat szerint - a Kossuth Lajos Tüzér és

Tüzértechnikus Tiszti Iskola jogutódja lett, annak csapatzászlaját örökölte.

Megalakulásának hivatalos időpontja: 1957. március 1., a nevéből 1958-ban törölték a fegyvernemi szót.

Első parancsnokává *Köteles Jenő vezérőrnagyot* nevezték ki. Köteles tábornok résztvevője volt a demokratikus hadsereg és a határvédelem megszervezésének, majd a Honvéd Kossuth Akadémia ezredparancsnoka. A szigorú katona tulajdonságaival és a legnemesebb emberi jellemvonásokkal rendelkezett, derűs, közvetlen, kiváló kiképző volt.

További parancsnokok:

- ❖ *1961-től Bakonyi Sándor ezredes*
- ❖ *1964-től Pesti Endre vezérőrnagy*
- ❖ *1966-tól Kazai Barna ezredes*

Az ETI fennállásának első időszakában a tisztképzés hasonló célokkal, tartalommal, módszerekkel és anyagi feltételek között folyt, mint a fegyvernemi tiszti iskolákon. Sajátossága volt, hogy a tanszékeket fegyvernemi tagozatokba sorolták és csak kisebb részük működött önállóan. Ennek megfelelően az iskola fennállása alatt lövész-, páncélos-, majd a kettő összevonásával összefegyvernemi-, tüzér-, híradó-, határőr-, és hadtáptagozat, valamint társadalomtudományi tagozat működött. Viszonylag hosszabb ideig önállóan csak az Általános katonai és a Testnevelési tanszék működött. A tagozatok 3-4 tanszékéből, kiszolgáló állományból és technikai szervezetről álltak és egy-egy fegyvernem oktatásával foglalkoztak. A tanszékeket tanszékvezetők irányították. A tanszék tantárgybizottságokra oszlott. Egy bizottságba 1-3 tantárgy tartozott. Az oktatást közvetlenül a tantárgybizottság-vezető irányította. Az oktató állomány két kategóriából állt, előadók és főelőadók.

A tagozat fő feladata az oktatómunka tervezése, szervezése, végrehajtása és ellenőrzése volt, de a növendékek felett nem rendelkezett. Szervezetével végezte el a tantárgyak tananyagának összeállítását, a tanórarend elkészítését, a tanulmányi eredmények nyilvántartását és az órátartással kapcsolatos összes adminisztrációt.

A műszaki és parancsnoki tisztképzés a tagozaton összefonódott és csak tanszékszinten különült el. A parancsnoki képzést biztosító tanszékek mellett 16 olyan tanszék működött az iskola fennállásának közel 11 éve alatt, amelyeknek a műszaki tisztek képzése volt a feladata.

A tüzér tagozatba sorolták a Légvédelmi tüzér tanszéket, a Tüzértechnikus és lokátoros tanszéket, majd a különvált Tüzér és fegyvertechnikus tanszéket, a Lokátor tanszéket és az Impulzustechnikai tanszéket.

A páncélos tagozat csak egy évig működött önállóan. Később a lövésztagozattal összevonva összefegyvernemi tagozatot hoztak létre. A Vezetékes technikai tanszék, a Rádiófelderítő tanszék és a

Rádiótechnikai tanszék alkotta a híradó tagozatot. A hadtáptagozatnak három tanszéke volt, a Hadtáp harcászati tanszék, a Hadbiztosító tanszék, valamint az Általános hadtáp és elhelyezési tanszék.

Az Egyesített Tiszti Iskolán a tanulási időt kezdetben kettő, illetve három évben határozták meg. 1961-ben vezették be a négy éves képzést, az első év a csapatnál volt. A képzés színvonalát oly módon emelték, hogy az itt nyert képesítést polgári szakképesítésként is elismerték. 1964. szeptemberében avattak először olyan tiszteket, akik már két - tiszti és szaktechnikusi, illetve tanári diplomát kaptak. Fennállásának 10 éve alatt 2732 tisztet bocsátott ki, 1410-et két diplomával avatott,

50 éve avatottak

205 fő pedig kiválóan végzett.

A növendékeket szakaszokba osztották, melynek élén szakaszparancsnokként tiszt állt. A szakaszokat azonos fegyvernemekhez tartozó, azonos évfolyam és egyező szakirányultságú (parancsnok és technikus) növendékekből állították össze. A szakaszokat századokba vezényelték. A növendéki századokból álló ezredparancsnokság első parancsnoka *Satek József őrnagy* lett.

Az ezredparancsnokság a tanórán kívüli feladatokat szervezte, irányította és a századok között elosztotta, valamint a napirendet koordinálta. Munkája fő területét a katonai nevelés egységes követelmények szerinti tervezése, a végrehajtás ellenőrzése és értékelése képezte.

A századok folyamatosan versenyben álltak egymással tanulmányi, fegyelmi, kulturális és sport területén. Az ezred végezte a katonai étellel kapcsolatos tantárgyak oktatását, alaki foglalkozásokat, szabályzatismereteket, az ügyvitelt, stb. Később ezekre a feladatokra önálló tanszék alakult.

A szakaszparancsnoki rendszer 1964-ig működött. A híradó tagozat-parancsnokság által kidolgozott

osztályfőnöki rendszert 1963/64 tanévben kísérletképpen a híradó tagozaton vezették be a negyedéves szakaszoknál. Osztályfőnököket a tanárok közül, parancsban jelölték ki. Az illetékes tagozatparancsnoknak volt alárendelve és a szakaszok tanulmányi előjárója lett.

A növendékekért ezután minden tekintetben a tagozatok feleltek. Évenként nevelési tervet készítettek és a hallgatók tanulmányi előmeneteléről írásos anyagot állítottak össze.

A szakmai színvonal emelésére az 1961/62 tanévben rátértek a felsőfokú technikus képzésre. Egyúttal a három éves képzési időt négy évre emelték. A csapatgyakorlat időtartama egy év lett, így 1963-ban nem volt tisztavatás.

Az 1964-ben felemelt képzési idő a társadalomtudományi tantárgyak és a nyelvi képzés óraszámait növelte.

A századoknál megszűntek a politikai helyettesi beosztások. Létrejött a nevelői hármás, az osztályfőnök, politikai nevelő tanár (pártpolitikai tanszékről) és a századparancsnok személyében.

Szervekenként működtek a pártalapszervezetek. A tagozatoknál KISZ szervezet titkárai kezdetben kinevezett, később választott személyek voltak. Az alapszervezetek századonként, később tanszékenként szervezték. 1964-től 1967-ig tagozatonként egy-egy tiszt volt a titkár.

A növendékeket kezdetben növendéki ezredbe szervezték, ahol a műszaki növendékeket csak részben osztották külön századokba. A növendéki ezred az 1964/65-ös tanév kezdetétől teljesen megszűnt és a növendékeket szakáguk szerint külön-külön századokba osztva a tagozatparancsnokságok alá rendelték. Ugyanakkor megszűnt a tiszti szakaszparancsnoki rendszer is, feladatkörük egy részét a tagozatok 4. évfolyamos hallgatói vették át.

A Magyar Néphadsereg a hatvanas években új fegyvernemeket, alakulatokat hozott létre, amely egyre több tisztet, tiszthelyettest kívánt. Az Egyesített Tiszti Iskolán a létszám a négyszeresére nőtt. Az Üllői úti bázis már kicsi lett, ezért néhány fegyvernemet áthelyeztek más laktanyákba.

A lövész és páncélos kiképzés Szentendrére, a gépjármű kiképzés a budapesti Zách utcai bázisra

költözött. Velük költöztek a tanszékek és a kiszolgáló műszaki személyzet a technikai eszközökkel. A három bázison folyó kiképzés irányítása megnehezült. Ezért felmerült egy új tiszti iskola megalakítása az ETI szétválásával.

Az Egyesített Tiszti Iskola 1967-ben 3 főiskolává alakult:

- Kossuth Lajos Katonai Főiskola, Szentendre
- Kilián György Repülő Műszaki Főiskola, Szolnok
- Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola, Budapest

A jubileumhoz kapcsolódik az ETI első növendékeinek 50 éves érettségi találkozója, amelyet a Stefánia Palotában rendeztek meg. A 7 párhuzamos osztályból 41 megjelentet Horváth Gyula a főrendező, Gombár Csaba ismert közéleti személy, Lőrincz Kálmán az MH egykori parancsnoka, és Komár László író, egykori növendék üdvözölte, illetve Hárai Tibor a Rákóczi Klub elnöke és Török Árpád a hajdani szd. pkh. köszöntötte. A közös ebédet követően kötetlenül örültek egymásnak az egykori növendéktársak, majd tisztiiskolás növendékek, akik együtt tanultak, majd többen együtt voltak akadémiai hallgatók vagy műegyetemi kollegák. Az összejövetelen egyesületünkől Amaczi Viktor, B. Nagy Péter, és Fazekas József egykori híradó-technikus növendékek vettek részt.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

TÖBB MINT 30 ÉVES A HÍRADÓ MÚZEUM

A Magyar Királyi Honvédségnél, és a Magyar Néphadseregben rendszeresített híradó eszközök gyűjteményes kiállítása 1974-ben készült el a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola Híradó Tanszékén. A kiállítás, ami a későbbi fejlesztések után alakult nem hivatalosan elismert múzeumma.

A Múzeum kezelője:

ZMNE Bolyai János Műszaki Kar
Híradó szakcsoport

A Híradó Múzeum ma két teremből áll:

Az első teremben található a híradástechnikai eszközök gyűjteménye az 1915 – 1945 közötti időszakból. A falitablók a híradás létrejöttének történetét, a híradástechnika fejlődését szemléltetik. A tárolókban híradással kapcsolatos könyvek, kisebb eszközök és dokumentumok találhatók. Külön helye van a tábori posta eszközeinek, a szakkönyvtárnak, a dokumentum gyűjteménynek. Diaképek vetítésére is van lehetőség.

A második terem vegyes kialakítású: A terem középső részén híradástechnikai eszközök találhatók 1945–1990 közötti időkből. A katonai eszközök gyűjteményét kiegészíti a polgári gyűjtemény, a kiképzésben használt korabeli szabályzatok és

találhatók. Két vitrinben a híradók külkapcsolatainak állítottunk emléket. Az eszközökről ebben a teremben is rövid leírást találhatnak a mellettük elhelyezett kis táblákon.

Bővebb kutatómunkához könyvgyűjtemény és csapattörténeti albumok állnak a hallgatók és a kutatók rendelkezésére.

A Híradó Múzeum létrejöttének története: Több, mint 30 év után visszatekinteni az elmúlt évtizedekre, arra az alkotó munkára, amely a híradó szolgálat múzeuma létrehozásának gondolatától az effektív munkavégzésen át végül is annak átadását

R-10 adó-vevő

eredményezte igen megható érzés. A Múzeum, megvalósításának gondolata már az 1950-es évek közepén felvetődött. Létrehozását, gyakorlati megvalósítását ebben az időben több objektív tényező is hátráltatta (titkosítás).

Gyakoriak voltak a hadsereg átszervezések, napirenden volt a tisztképzés reformja, ami értelemszerűen maga után vonta a tisztképzés intézményeinek összevonását is. 1957-ben létrejött az Egyesített Tiszti Iskola, majd tíz évvel később a Magyar Köztársaság Elnöki Tanácsa a tisztképzést főiskolai szintre emelte, amelynek értelmében három főiskola alakult: ezek közül egy a miénk a Zalka Máté nevét viselő katonai műszaki főiskola.

A Múzeum az első önálló híradó tiszti iskola fennállásának 25-ik évfordulójára készült el. Átadására 1974. május 6-án ünnepélyes keretek között került sor. Az átadási ünnepséget a Magyar Néphadsereg Híradó Főnöke Molnár János ezredes nyitotta meg. Az ünnepségen részt vett a Híradó Csoportfőnökség teljes személyi állománya, a katonai szervezetek híradó főnökei, a híradó tisztképzés veteránjai, a nyugállományú híradó tisztek és az akkori híradó szakmai vezetés személyi

R-20 adó-vevő

bemutató eszközök gyűjteménye. Külön értéket képviselnek a külföldi katonai híradó eszközök, többek között amerikai, jugoszláv, vietnami híradó csapatoktól kapott ajándékok.

A falitavitrinben a híradótisztek képzésével kapcsolatos történeti feldolgozások és dokumentumok láthatók a kiegészítéstől a rendszerváltásig.

A többi vitrinben a tisztképzés tárgyi emlékeit gyűjtöttük össze. Néhány vitrinben a híradó csapatoktól kapott emlékek, dokumentumok

állománya. A megnyitón részt vettek az előző évek híradófőnökei: Berczeli Béla és Penczi József vezérőrnagy, valamint a Híradó Tiszti Iskola korábbi parancsnokai: Pászka Géza ezredes, Kerényi József őrnagy.

A több napos ünnepségen, előadásokon áttekintették a 25 éves eredményeket, a mai tisztképzés feladatait és felavatták a Múzeumot.

A Múzeum kiötlője és megvalósításának motorja Susa István ezredes akkori tanszékvezető volt. Segítői között olyan nevek szerepelnek, mint Kovács Ernő, Szalontai Béla, Jámbor Gyula, Lehoczky András alezredek, akik sajnos már nem lehetnek közöttünk. Konkrét megvalósítását a szaktanszék, saját erőből hajtotta végre.

Ezt a munkát Zacháry Vilmos vezető műszerész irányításával, Nagy Albert rajzoló, Molnár Ferenc, Zacháry Zsolt műszerészek, a híradó század sorkatonáinak segítségével építették és készítették.

Az eszközöket és a szükséges pénzt a Híradó Főnökség Anyagi Osztálya biztosította. Eredeti helye a 6/a épület 2-ik emeletén volt 3 teremben és a folyosón. Az épület átépítéskor ideiglenesen a mára lebontott 4-es számú épület adott helyet az anyag egy részének, a többit a pincében tároltuk. Csökkentett anyaggal az ideiglenes kiállítás a 6-os épület átadásáig segítette a képzést.

A mai helyére az alagsorba, az épület felújítása után került 1985-ben.

R-30 rádió állomás

Az újjáépítést néhai Ágoston Mihály tanszékvezető, mérnök alezredes vezette. A szakmai helyreállítást kisebb csoport végezte, szintén saját erőből, melynek irányítója voltam.

Meg kell emlékezni Dr. Koczka Ferenc ezredesről, aki 18 évig felügyelte a Múzeumot. Fejlesztette, pénzt szerzett a karbantartásokra. Neki is köszönhető, hogy a Múzeum ma még fenn áll. Bár anyaga a főiskolák összevonása óta, helyszüke miatt csökkent. Ugyancsak hozzájárult a csökkenéshez az,

Nehéz egységes vevő

hogy a csapatoknál létesített új híradó múzeumok megalakításukkor tőlünk kapták az eszközök egy részét. Az utóbbi években ezek száma erősen csökkent.

Meg kell említenem azt a polgári mozgalmat, amely a honvédség alakulatainak csökkenését felhasználva, összegyűjti a híradó eszközöket. Ezek a gyűjtők pótolják a mi feladatainkat, melyek jelenleg nem hajthatók végre hely hiányában.

Az avatás óta mintegy ezer látogatója volt a Múzeumnak. Számos katonai küldöttség, több államfő, és nem utolsósorban a főiskolán tanult hallgatók, végül a nyugdíjas állomány. A Híradó Múzeum adott indulási alapot a kialakult többi fegyvernemi gyűjteménynek, melyek ma is megtekinthetők a ZMNE Üllői úti bázisán.

Ezek közül a legnagyobb a tüzérek gyűjteménye, amely elsősorban a nyugállományú tüzértiszteknek és a légvédelmi és rakéta tanszéknek van kezdeményező és anyagpótló szerepe. Az ő gyűjteményük nemcsak a belső termeket, hanem az udvaron lévő eszközöket is magába foglalja.

Ezeket és az iskolán lévő többi fegyvernemi gyűjteményt dolgozza fel az „Emlékhelyek a ZMNE Üllői úti bázisán” című kiadvány, melyet Nagy László ny. mk. alezredessel közösen állítottunk össze.

A Múzeumot minden híradó hallgató kötelezően látogatja, a többi fegyvernem hallgatói önkéntes alapon megtekinthetik. A vendégekönnyv szerint számos nyugdíjas klub, látogató polgári és katonai csoport, valamint külföldi küldöttség látogatta. 2005 decemberében például a francia katonai küldöttséget

vezettem körül, amely meglátogatta a híradó tanszékünket.

Vörös Béla nyá. mk. ezds.

HAGYOMÁNYTEREMTŐ TALÁLKOZÓ TATÁN

Jó hangulatú hagyományteremtő bajtársi találkozóra került sor május 11.-én Tatán a 25. lövészdandár laktanyájában. Az 1961-ben alakult és 1997-ben felszámolt 57. híradózászlóalj volt hivatásos és továbbszolgáló állományát hívta meg bajtársi találkozóra egy szervező bizottság, Mészáros Miklós nyá. alezredes, a zászlóalj 1979-84 között volt parancsnokának vezetésével.

A meleg baráti légkörben lezajlott találkozóra a meghívott állomány csaknem teljes létszámmal, 68 fővel megjelent.

Megtisztelte jelenlétével a találkozót Lőrincz Kálmán nyá. vezérezredes, az MH volt parancsnoka, aki a 11. hk. hadosztály parancsnokaként a zászlóalj közvetlen előljárója volt és Dr. Lindner Miklós nyá. altábornagy, az MH volt híradófőnöke, valamint Huszti András dandártábornok úr, a 25. lövészdandár parancsnoka.

Lőrincz Kálmán nyá. vezérezredes köszöntőjében elismeréssel szólt a zászlóalj tevékenységéről és megköszönte az állomány hosszú éveken át végzett áldozatos munkáját. Külön kiemelte, hogy a zászlóalj sikeres tevékenysége, a vezetés híradó feltételeinek folyamatos biztosítása, jó alapot teremtett a hadosztály sikeres tevékenységéhez.

Ugyancsak elismeréssel szólt a zászlóalj tevékenységéről Dr. Lindner Miklós nyá. altábornagy, akit a megjelentek nagy többsége a valamikori függelmi viszony ellenére szinte jó barátként köszöntött.

Huszti András ddtbk. köszöntőjében kiemelte, hogy a jelenlegi alakulat az elődök, benne a

megjelentek sikereire, munkájára építve végzi tevékenységét, és a nemzetközi missziókban is elismeréseket szerez a magyar katonának. A találkozó időpontjában zajlott a dandárnál a külföldi kontingensben szolgált állomány visszafogadó ünnepsége, melyre a dandár vezetése meghívta a találkozó résztvevőit.

Mészáros Miklós nyá. alezredes, a zászlóalj volt parancsnokai nevében köszöntötte a találkozó vendégeit és résztvevőit, elmondta, hogy a találkozót hagyományteremtő szándékkal szervezték, amivel a teljes meghívott állomány egyetértett. Megköszönte az állomány munkáját, melyet a hosszú évek alatt, a sok-sok gyakorlat, a népgazdasági munkák, az elemi csapások elhárítása, a megszámlálhatatlan magasabb harckészültségi fokozat mellett a kiképzési feladatok teljesítése során végzett. Annak ellenére is, hogy a hivatásos állomány feltöltöttsége gyakran volt kritikusan alacsony. Hangsúlyozta, hogy a haza szolgálatában hosszú éveken át tisztességgel végzett munka, a katonacsaládok hajdani áldozatvállalása lényegesen több megbecsülést érdemelne és a honvédelem korszerűsítésével együtt nagyobb figyelmet, kellene fordítani a katonai hagyományok ápolására!

A találkozó résztvevői egyperces néma felállással megemlékeztek az elhunyt bajtársakról és úgy döntöttek, hogy a jövő évi találkozón egy kopjafát állítanak a városban, az 57. híradózászlóalj emlékére.

A Szervező Bizottság

HÍRADÓ CSALÁDI NAP VÁCON

Vácon, családi napon vettünk részt 2007. 10. 12-én az Esze Tamás Fegyveres Erők Klubjának meghívására. Tudott, hogy az 5 klub együttműködési megállapodás alapján közös rendezvényeket tart, melyre kölcsönösen meghívják egymást. A találkozón szép élményben volt részünk, amely a Váci Művelődési Otthonban kezdődött, ahol megtekintettük a látható kiállításokat, amelyek Madách Imre, Fónai Márta, Esze Tamás életútját és a

város történetét mutatták be. Majd egy nagy sétával eljutottunk Petőfi Sándor házához, ahol az „Anyám tyúkja” című versét írta. Ezután a váci Dóm téren kaptunk egy színvonalas tájékoztatót, majd tovább sétálva eljutottunk a fehérek templománál lévő múzeumhoz, ahol megtekintettük a mumifikálódott holttesteket, temetői emlékeket. Nagy benyomást tett ránk a főtér, ahol az ásatások során előkerült leleteket láhattuk. A gondos vendéglátóink

a sétánkat úgy szervezték, hogy a naponta 12. 00-kor megszólaló harangjáték szem-, és fültanúi lehessünk. Sétánk útján útba ejtettük Vác város több évszázados felújított kapuját, a börtönt, amely eredetileg katonai akadémiának készült. Megálltunk a börtön előtt

elhelyezett 1956-os emlékműnél és utunkat a Mária Terézia királynő fogadására épült kőkapuhoz folytattuk. Sétánk után a vendéglátók elvezettek bennünket a cementmű éttermébe, ahol jóízű ebédet fogyasztottunk el köszöntve egymást egy pohár borral.

Mindannyiunk számára nagyon jól sikerült találkozó élményeivel köszöntünk el barátainktól, megköszönve nekik azt a magas színvonalú szervezőmunkát, mellyel ezt a napot számunkra ilyen kedvessé tették. Köszönjük Mayer Zoltán nyá. alez. úrnak, a klub elnökének, Szilveszter Sándor nyá. alezredes úrnak, kedves feleségeiknek, a klubjuk tagjainak fáradozásait és szíves vendéglátásukat.

Havasi János nyá. ezds.

„BAJTÁRSIASSÁG” HADIPISZTOLY LŐVERSENY

2007. szeptember 21-én sor került a megalakulásunk óta minden évben megrendezett „Bajtársiasság” hadipisztoly löversenyre. A lövészetre PA-63 pisztollyal, az MH Támogató Dandár Zách utcai lőterén került sor.

Egyesületünk a kiírás szerinti ötfős csapatot indított, sorrendben Pozsa Ferenc, Szabó Miklós, Óváry László, Bartha Lajos és Havasi János lépett a lőállásba. A három legjobb eredményt értékelték, és 192 körengséggel csapatban a negyedik helyet szereztük meg.

Egyesületünk tagja Szintai András a legidősebb legjobb lövő különdíját nyerte el, aki 81 évesen 81

körengséget ért el, megelőzve az indulók többségét.

Az első helyet a ZMNE Bólyai csapata nyerte, a második a Fejér megyei Honvéd klub (Székesfehérvár), a harmadik az MH Nyugdijas klub, negyedik a Puskás Tivadar Bajtársi Egyesület, az ötödik az Esze Tamás Nyugdijas klub (Vác) lett.

Jövőre újból indulunk, bízunk abban, hogy az egyre nehezebb körülmények ellenére is a Támogató Dandár meg tudja szervezni a már hagyományos löversenyt, és mi remélhetően jobb eredményt fogunk elérni.

Óváry László nyá. őrgy.

GRÓF BATTHYÁNY LAJOSRA EMLÉKEZVE

2007. október 6-án a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Bajtársi Egyesülete az első felelős magyar miniszterelnök 200 éves születése évfordulójának tiszteletére, vetélkedőt szervezett Batthyány személyének jobb megismerése céljából.

A vetélkedő alkalmából a csapatok elsőnek megkoszorúzták a mártír halálának tiszteletére az Egyetemen elhelyezett emléktáblát. A koszorúzáson az Egyesület Ezüstlant énekkara a résztvevőkkel

együtt a magyar himnuszt és a szózatot énekelte, majd később hangversenyt adtak Széchenyi Olivér nyá. alezredes karnagy úr vezetésével. A vetélkedő előtt Dr. Csikány Tamás alezredes úr hadtörténész tartott színvonalas előadást a mártír miniszterelnök korának politikai eseményeiről, mintegy segítséget nyújtva a vetélkedőn résztvevő csapatoknak.

A vetélkedőn 12 csapat vett részt. A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület részéről, egy fiatalokból és egy öregekből álló csapat indult. A verseny első helyezette a Puskás Tivadar Távközlési Technikum fiatalokból álló csapata lett, akik szép díjban részesültek. Az idősebb csapat az 5-dik lett. A Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesületből 2 fő egyénileg indult Pózsa Ferenc és Tóth Richárd személyében. A csapatok díjakat és okleveleket kaptak. A vetélkedő elérte célját, a felkészülés során igen sok ismeretet szereztünk gróf Batthyány Lajos életéről, koráról, a magyarországi hűbéri társadalom polgári társadalmi formára történő átalakulásának nehézségeiről. A

vetélkedő megszervezése mintaszerű, volt ezért köszönetet mondunk a ZMNE Bajtársi Egyesületének.

Havasi János nyá. ezds.

ÖBERFELDWEBEL MARX

1944. januárjában a hadtestünk Zdolbunovban volt. A híradó zászlóalj Zdolbicán települt. Távolsági összeköttetéseinket a rovníói német központon keresztül tudtuk lebonyolítani. Ezért minden esetben, amikor valamilyen vezeték be- vagy kikapcsolása ügyében intézkedni kellett, motorral bementem Rovnóba, ahol a vezetékek rendezője oberfeldwebel (főtörzsőrmester) Marx volt. Volt időnk sokat beszélgetni, és szimpatikus embernek találtam. Elpanaszolta, hogy magyar felesége Kiskunfélegyházán van, és sajnos ők nem küldhetnek Magyarországra pénzt. Felajánlottam, hogy én elküldöm a feleségének a szükséges összeget, mert mi az úgynevezett „hadi pótdíjat” hazaküldhettük. Ezt sikerült elintéznem. Ő rendkívül hálásnak bizonyult. Valahányszor Rovnóba mentem, mindig a német Soldatenheimbe (katonaotthon) való ebédjegyekkel látott el. Gyakran, ha későig tartott a munkánk, javasolta, hogy ne induljak sötétedés után motorral vissza, mert partizánműködési területen ez

rendkívül veszélyes. Mindig ellenőrizte, hogy hazaérkeztem-e.

Volt egy rendelkezés, amely szerint éjjel, ha az összefoglaló helyzetjelentések vége volt,- kb. 2 óra felé, - fel lehetett hívni Budapestet magánbeszélgetésre, de csak is Budapestet volt szabad kapcsolni.

Gyerekkori jó pajtásom Lívia a szekszárdi postán teljesített szolgálatot, annak ellenére, hogy a zeneakadémiát végezte, amikor én a Bolyain voltam. De most háború volt, ő is szakmabeli lett.

Egy éjszaka sokáig fenn voltunk Zdolbicán, az a bizarr ötletem támadt, hogy megpróbáltam felhívni Líviát, vonalvizsgálatra.

Beszóltam Rovnóba Marxnak, hogy hozza be nekem Budapestet.

Hozta.

„Hermelin” tessék!

„Kezicsókolom! Legyen olyan kedves, adja nekem Szekszárd postát vonalvizsgálatra”.

„Nem tudja, hogy azt nem lehet?” /kikapcsolt/

„Marx?” – Igen! Várjon, mindjárt megpróbálom Varsón keresztül.

„Kezicsókolom! Legyen olyan kedves, adja nekem Szekszárd postát vonalvizsgálatra”.

„Már megint maga van itt? Nem tudja, hogy azt nem lehet?” /kikapcsolt/

„Marx?” – Igen! Várjon, Berlinen keresztül kapcsolom a Hermelint.

„Kezicsókolom! Legyen olyan kedves, adja nekem Szekszárd postát vonalvizsgálatra”.

„Honnan került elő, már megint maga?” /kikapcsolt/

„Marx?” – Igen! Van még vonalam Bukaresten át, kapcsolom.

„Kezicsókolom! Legyen olyan kedves, /kikapcsolt/

„Marx?” – Igen, megnézzük Párizst!

„Kezicsókolom! Legyen olyan kedves, stb. /kikapcsolt/

Hát ennyit ért a magyar szakmai szolidaritás. Mindez kb. egy félóra alatt zajlott le. De ennek alapján megállapíthattuk, hogy a német vonalak jól működtek.

Lászlai János nyá. alez.

Puskás Híradó

a Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület kiadványa
készült 200 példányban

Kiadja:	Puskás Tivadar Híradó Bajtársi Egyesület 1143 Budapest, Stefánia út 34. Postacím: 1438 Budapest, Pf. 371.
Felelős kiadó:	Dr. Lindner Miklós
Szerkesztő:	Amaczi Viktor
Olvasó szerkesztő:	Dr. Horváth László
Tipográfiai szerkesztő:	Hajzer György
Rovatvezetők:	Majercsik Tibor (szervezeti élet) B. Nagy Péter (tudomány és technika) Lászlai János (katonai múltunk) Szepezdi Dezső (társadalmi és katonai kapcsolatok)